Školní vzdělávací program ŠD

Základní škola a Mateřská škola Zeměchy, okres Louny,
příspěvková organizace

Zeměchy 83, 440 01 Louny

Platnost a účinnost: od 1. září 2007
Aktualizace k 16. 9. 2021

I. Identifikační údaje

název ŠVP:	Školní vzdělávací program pro školní družinu
předkladatel:	Základní škola a Mateřská škola Zeměchy, okres Louny, příspěvková organizace Zeměchy č. p. 83 440 01 Louny RED_ IZO: 600 083 021 IČ: 70698376 telefon: 720 615 491 e-mail: zszemechy@seznam.cz, reditel@zsmszemechy.cz
právní forma:	příspěvková organizace
zřizovatel:	Obec Jimlín právní forma: obec, IČ: 00 556 327 adresa: Jimlín 7, 440 01 Louny tel./fax 415 696 225 e-mail info@jimlin.cz e-podatelna: epodatelna@jimlin.cz www.jimlin.cz

Školní družina **kapacita: 40 žáků** **IZO: 116 600 071**

Školní družina

Charakteristika

Školní družina je základní formou výchovy mimo vyučování a péče o děti zaměstnaných rodičův průběhu školního roku a podle potřeby i o prázdninách. Školní družina je určena žákům 1. – 5. ročníku.

Provoz i akce školní družiny jsou organizovány tak, aby byly v souladu se základními pravidly ochrany životního prostředí.

Funkce ŠD:

- důležitý výchovný partner rodiny a školy – kontakt s rodiči
- plní vzdělávací cíle
- rozvíjí specifická nadání účastníků
- pomáhá účastníkům překonávat jejich handicapy
- hraje důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů
- rozvíjí osobní a sociální kompetence
- je se žáky v každodenním styku
- pravidelně a každodenně ovlivňuje volný čas žáků
- usiluje o vytváření zdravé osobnosti, osobnosti odolné vůči negativním vlivům
- usiluje o vytváření osobnosti, která najde své místo ve zdravé sociální skupině a bude znát svou cenu

Cíle :

Připravit jedince pro život ve stávající společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ho vybavit žádoucími vědomostmi, dovednostmi a postoji.

- regenerace sil po vyučování
- rozvíjení tvořivosti
- posilování sebevědomí
- správné využití volného času
- vést účastníky k všestranné a otevřené komunikaci
- rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- aktivně rozvíjet fyzické, duševní a sociální zdraví účastníků
- připravovat do života svébytné osobnosti, které dokážou uplatnit a obhájit svůj názor
- podněcovat k tvořivému a kritickému myšlení a řešení problémů

Materiální a jiné podmínky pro činnost ŠD:

- účelově vybavené prostory školní družiny
- využívání všech prostor školy
- tělocvična Sokolovny Zeměchy
- zahrada a školní dvůr
- interaktivní tabule ve třídě
- počítače, televize ve třídách s připojením k internetu
- okolí školy
- fotbalové hřiště
- pole, louky
- sportovní a dětské hřiště

Činnost vychází z požadavků pedagogiky volného času. Podstatný je požadavek dobrovolnosti, aktivity, seberealizace, přitažlivosti a zajímavosti.

Personální podmínky:

- plně kvalifikovaný pedagog - vychovatel/ka
- možnost dalšího profesního růstu v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků

Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program je stanoven na dobu čtyř let.

Výhodou vytvoření programu pro celý vzdělávací cyklus je jeho operativnost, možnost
reagovat na měnící se podmínky, propojování a přesouvání témat a realizace projektů
během dlouhodobé docházky účastníků.

Nedílnou součástí ŠVP jsou plány činnosti zpracovávané pro jednotlivé školní roky na základě stanovených cílů.

Formy vzdělávání

a) příležitostné činnosti

- kulturní vystoupení
- návštěvy divadelních představení
- sportovní dny
- soutěžní výtvarné práce
- účast na vzdělávacích akcích knihoven
- praktické činnosti – výroba
- práce s časopisem
- akce obce (vítání občánků…)

b) osvětové činnosti

- akce spojené s prevencí sociálně patologických jevů – besedy, vzdělávací programy neziskových a jiných organizací
- akce zaměřené na environmentální výchovu - projekty, besedy, přednášky
- akce zaměřené na dopravní výchovu
- akce zaměřené na zdravý životní styl

c) pravidelná činnost

- denní skladba zaměstnání
- sportovní a pohybové činnosti - kolektivní hry, turistika, vycházky, sportovní soutěže
- rozvoj čtenářské gramotnosti - společné čtení, tvorba čtenářských deníků, dramatizace
- komunikace – vyprávění, vzájemná komunikace na dané téma, besedy

d) spontánní činnosti

- neformální kamarádské komunikace
- hry v prostorech družiny
- klidové činnosti
- poslech hudby
- poslech literárních textů
- hry při pobytu venku

e) individuální činnosti

- konzultace
- řešení tematických úkolů

- příprava na vyučování

Obsah vzdělávání

Obsah vzdělávání navazuje na vzdělávací oblasti základního vzdělávání:

- Člověk a jeho svět
- Jazyk a jazyková komunikace
- Člověk a zdraví
- Člověk a svět práce
- Umění a kultura
- Informační s komunikační technologie

Rozvíjí průřezová témata základního vzdělávání:

- Osobností a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova demokratického občany

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami:

- vytváření optimálních podmínek pro rozvoj osobnosti žáků, pro jejich učení i komunikaci s ostatními
  (jak u dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, tak i u žáků mimořádně nadaných)
- cíle i záměry zájmového vzdělávání společné pro všechny děti
- respektování individuálních potřeb a možností dítěte

Bezpečnost a ochrana zdraví

- jsou stanoveny vnitřním řádem školní družiny a pravidly BOZD, BOZP stanovenými ve všech dokumentech školy
- vychovatelka je pravidelně proškolována v oblasti BOZD, BOZP
- účastníci jsou poučeni o BOZD na začátku školního roku
- účastníci jsou poučeni o BOZD před každou akcí

Všichni zaměstnanci školní družiny jsou při vzdělávání a během souvisejícího provozu školní družiny povinni přihlížet k základním fyziologickým potřebám žáků a vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku sociálně patologických jevů, poskytovat žákům nezbytné informace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví.

Podmínky přijímání uchazečů a podmínky průběhu a ukončování vzdělávání

Žáci jsou přijati k zájmovému vzdělávání ve školní družině na základě řádně vyplněné a odevzdané přihlášky. Součástí přihlášky je písemné sdělení zákonných zástupců účastníka o rozsahu docházky a způsobu odchodu účastníka z družiny.

Vychovatelka školní družiny zajišťuje přihlašování a odhlašování žáků, vybírání poplatků, předávání informací rodičům, vyřizování námětů a stížností.

Zájmové vzdělávání ve školní družině se ukončuje v průběhu roku písemným prohlášením zákonných zástupců nezletilých účastníků.

Ekonomické podmínky

Úplata je splatná do 15. dne v měsíci, platí se měsíčně. Výše úplaty je stanovena předem na celý školní rok.

Výši úplaty může ředitel snížit nebo od úplaty osvobodit, jestliže

a) účastník nebo jeho zákonný zástupce je příjemcem opakujících se dávek pomoci v hmotné nouzi podle zákona o pomoci v hmotné nouzi,
b) účastníkovi nebo jeho zákonnému zástupci náleží zvýšení příspěvku na péči podle zákona o sociálních službách, nebo
c) účastník svěřený do pěstounské péče má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zákona o státní sociální podpoře a tuto skutečnost prokáže řediteli.

Podle § 123, odst. (4) zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) je stanovena výše úplaty za zájmové vzdělávání ve školní družině ve školním roce **na částku 100,- Kč měsíčně.**

Pokud za dítě není uhrazena úplata, ředitel školy může rozhodnout o vyloučení žáka ze školní družiny.
Pokud je v kalendářním roce omezen nebo přerušen provoz družiny po dobu delší než 5 dnů, úplata se účastníkovi poměrně krátí.

Cílové zaměření výchovných programů:

Oblasti:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- posilování komunikačních dovedností
- odpovědnost za své chování
- ovládání negativních citových reakcí
- poznání sebe samého a uplatnění ve skupině
- formování životních postojů
- nalézání nových vazeb mezi již získanými poznatky z vyučování
- rozvoj pohybových dovedností a aktivit

- výchova ke zdravému životnímu stylu	- odpovědnost za svoji osobu - odpovědnost za své zdraví - správné stravovací návyky, pitný režim - dodržování osobní hygieny a sebeobsluhy - posilování tělesné zdatnosti - rozvíjení citové stránky osobnosti, citové vztahy - správná relaxace, správné odpočívání -
- posilování komunikačních dovedností	- kultivace slovního a mimoslovního projevu - rozvíjení slovní zásoby - schopnost vyjádřit se - schopnost naslouchat - uplatnění v kolektivu - kulturní života
- odpovědnost za svoje chování	- řešení různých situací - získávání potřebných vědomostí, dovedností a postojů - důvěryhodnost, pravdomluvnost, morální kvality - schopnost objektivně hodnotit své jednání - schopnost přijímat důsledky svého chování

	- péče o osobní a společný majetek
- ovládání negativních citových reakcí	- schopnost vypořádat se stresem - řešení životních situací - schopnost vyrovnávat se s nedostatky a neúspěchy
- formování životních postojů	- vytváření společensky žádoucích hodnot - základy právního vědomí - úcta, porozumění, tolerance - schopnost a ochota pomoci - vytváření vlastního sebevědomí - schopnost nepodléhat negativním vlivům - prevence sociálně patologických jevů (drogy, alkohol, kouření, delikvence, šikanování, vandalismus, rasismus, násilné chování, virtuální drogy) - podobnost a odlišnost lidí - rozdíly v jednání, myšlení a v prožívání
- poznání sebe samého a uplatnění ve skupině	- zvyšování sebevědomí kladným hodnocením - posilování pozitivního myšlení - objektivní hodnocení činnosti člena skupiny - vytváření vlastní bezpečné sociální skupiny - temperament, postoje, hodnoty
- nalézání nových vazeb mezi již získanými poznatky z vyučování	- vzájemné doplňování školního vyučování a výchovně-vzdělávací práce ŠD - přinášení nových podnětů - obohacování poznatků
- rozvoj pohybových dovedností a aktivit	- vedení ke správnému a zdravému pohybu - zdokonalování pohybových aktivit dětí - pohybová činnost pro správnou funkci a vývoj jedince

Klíčové kompetence

Dlouhodobý proces, souhrn vědomostí, dovedností, schopností a postojů, které děti získávají v průběhu několikaleté školní docházky do školní družiny. Budou se prolínat všemi činnostmi zájmového vzdělávání.

Kompetence k učení:
Učí se s chutí, práci dokončí, klade si otázky a hledá na ně odpověď, získané vědomosti dává do souvislosti a uplatňuje je v praktických situacích a dalším učení.

Kompetence k řešení problémů:
Všímá si dění okolo sebe, snaží se řešit situace, při řešení těchto situací užívá logické, matematické a empirické postupy, chápe, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli. Započaté činnosti dokončuje.

Kompetence komunikativní:
Ovládá řeč, vyjadřuje myšlenky, sdělení, otázky, odpovědi vhodně formulovanými větami, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými.

Kompetence sociální a personální:
Samostatně rozhoduje o svých činnostech, uvědomuje si, že za ně zodpovídá a nese důsledky, projevuje ohleduplnost, citlivost, rozpozná nevhodné chování, nespravedlnost, agresivitu, šikanu, spolupracuje ve skupině, dokáže se prosadit i podřídit, přijmout kompromis, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

Kompetence občanské a činnostní:
Učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, odpovědně přistupuje k úkolům a povinnostem, uvědomuje si svá práva i práva druhých, chová se odpovědně s ohledem na své zdraví i zdraví druhých.

Kompetence k trávení volného času:
Orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinách i individuálních činnostech, dokáže odmítnout nevhodnou nabídku volného času.

Vzdělávací oblasti		
Člověk a jeho svět		
- místo, kde žijeme	- vztah ke své škole, městu, státu - zvelebování a úprava ŠD a obce - vycházky, výlety, poznatky z cest	
- lidé kolem nás	- příbuzenské vztahy v rodině - vztahy mezi dětmi (pomoc mladších dětem) - vztahy ke škole - pravidla soužití - pravidla slušného chování - principy demokracie - základní lidská práva a práva dítěte - práva a povinnosti	
- lidé a čas	- regionální pověsti - tradice, zvyky - odlišnosti způsobu života - orientace v čase	
- člověk a příroda	- rozmanitosti živé a neživé přírody - ochrana přírody a životního prostředí - proměny přírody, roční období - činnost člověka v přírodě - ohleduplné chování k přírodě - ochrana přírod - třídění odpadů a jejich likvidace	

- člověk a jeho zdraví	- poznávání sebe sama - poučení a péče o zdraví a nemocech - zdravotní prevence, osobní hygiena, čistota - poučení o úrazech a jejich předcházení - schopnost ošetřit drobná poranění	
Informační a komunikační technologie		
- základy práce s PC	- využití základních funkcí - dodržování základních pravidel bezpečné práce s hardwarem i softwarem - ochrana před poškozením, ztrátou, zneužitím	
- vyhledávání informací a komunikace	- komunikace přes internet	
- zpracování a využití informací	- práce s textem a obrázkem - textový a grafický editor	
Umění a kultura		
- výtvarná výchova	- kultura stolování, oblékání, cestování - osvojení estetiky - tvořivé a citlivé vnímání světa - umění vyjádřit se neverbálně pomocí linie, tvaru, barvy, gesta, mimiky	
- dramatická výchova	- umění vyjádřit se jazykem - obohacení	

	emocionálního života - hudební a pohybová výchova - umění vyjádřit se hudbou, zpěvem, hrou na hudební nástroj - osvojení hudebních stylů, jejich správný výběr a využití při různých příležitostech - odpočinek, relaxace při dramatických vystoupeních - schopnost vyjádřit se pohybem – kultivovanost, přesnost provedení - kultura a pravidla chování v duchu fair play - osvojení pravidel her - vnímání sebe jako součásti kolektivu	
Člověk a svět práce		
- praktické činnosti	- tradiční a netradiční materiály - elementární dovednosti	

Zájmové zaměření účastníků v době pobytu ve školní družině

Účastníkům umožňujeme v době pobytu ve školní družině rozvíjet své zájmy, dle aktuální situace v daném školním roce, ve specificky zaměřených kroužcích.

Mimo tyto kroužky se účastníci seznamují se všemi oblastmi zájmové činnosti a jednotlivé aktivity jsou zpracované v týdenní skladbě zaměstnání.

- pohybové aktivity
- výtvarné činnosti
- pracovní a rukodělné činnosti
- hudba, tanec, zpěv
- dramatická činnost
- přírodovědná a vlastivědná činnosti
- PC, internet
- odpočinková, relaxační činnost a regenerační činnost
- příležitostné akce (včetně ozdravných pobytů)
- soutěže, vystoupení – akademie
- branné závody
- příprava na vyučování
- činnosti veřejně prospěšné (dobrovolná práce ve prospěch druhých) k tvorbě i ochraně životního prostředí
- škola jako koordinátor kulturních akcí v obci